Gemeente Sittard-Geleen

Gemeenteraad Sittard-Geleen

Team	Financiën
Uw brief van	
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	
Behandeld door	G. de Bruijn
Telefoon	
Onderwerp	Aanbiedingsbrief voorstel 1ste begrotingswijziging 2023 – septembercirculaire 2022

Sittard-Geleen, 1 november 2022

Geachte leden van de raad,

In de raadsronde van 20 oktober jl. heeft wethouder Bühler gemeld dat er na ambtelijke afstemming met de provinciaal toezichthouder een aantal technische aanpassingen op het niveau van ons structureel en reëel begrotingsevenwicht worden doorgevoerd. Deze aanpassingen hebben geen invloed op de gepresenteerde begrotingssaldi. Om het structureel begrotingsevenwicht te kunnen borgen, stellen wij voor de financiële voordelen uit de septembercirculaire 2022 nu in ons begrotingsbeeld te verwerken. Na verwerking is het structureel begrotingsevenwicht in de jaarschijven 2022 tot en met 2025 geborgd. En voldoen wij aan een van de voorwaarden om voor repressief begrotingstoezicht in aanmerking te (blijven) komen. In bijgevoegd raadsvoorstel wordt dit verder uitgelegd en toegelicht.

De behandeling van de kadernota 2023 vindt plaats in het voorjaar 2023. In het raadsvoorstel programmabegroting 2023 hebben wij de overwegingen die hierbij een rol spelen op een rij gezet. Een zorgvuldig proces van voorbereiding moet er toe leiden dat in de kadernota 2023 passend binnen de beschikbare financiële ruimte een integrale afweging plaatsvindt over de inzet van middelen voor nieuwe ontwikkelingen, ambities, intensivering bestaand beleid etc. Wij benadrukken dat de inzet van extra middelen onderdeel blijft van de kadernota 2023.

Daarnaast hebben we in de programmabegroting 2023 aangegeven ons bewust te zijn van de urgentie om steun te bieden aan inwoners, ondernemingen, verenigingen en instellingen die nauwelijks bekomen van de coronacrisis nu hard getroffen worden door de energiecrisis. Voor de inzet van (incidentele) middelen hebben we een aantal onzekerheden geschetst, waarvan de financiële gevolgen nog niet waren te overzien. Bijvoorbeeld de invloed van de steeds verder stijgende energietarieven op onze begroting

en de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen, de impact van de af te sluiten CAO op ons salarisgebouw, de nog te verwachten coronagevolgen in het najaar en de komende winter. We hebben deze ontwikkelingen verder gevolgd, waardoor de financiële impact steeds duidelijker wordt. Daarnaast hebben we nu zicht op de financiële effecten uit de septembercirculaire 2022. Dit maakt dat de aangekondigde voorstellen om te anticiperen op de effecten van de diverse crises op bijvoorbeeld verenigingen en instellingen, worden opgenomen in de 4de rapportage 2022.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

mr. J.Th.C.M. Verheijen,
burgemeester

J.A.M. Heesen,
gemeentesecretaris

Bijlagen:
- Raadsvoorstel 1ste begrotingswijziging - septembercirculaire 2022
- Raadsbesluit 1ste begrotingswijziging 2023 - septembercirculaire 2022
- Actualisatie begrotingscijfers
- Begrotingswijziging '1ste begrotingswijziging 2023 - septembercirculaire 2022'

Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2873259

Onderwerp
1ste begrotingswijziging 2023 - septembercirculaire 2022

Voorstel / Beslispunten
Akkoord te gaan met de verwerking van de 1ste begrotingswijziging 2023 septembercirculaire 2022, waarbij onderstaande voordelige resultaten uit deze circulaire worden verwerkt in het begrotingsbeeld:

- 2022: € 1,77 mln.
- 2023: € 1,96 mln.
- 2024: € 1,83 mln.
- 2025: € 1,71 mln.
- 2026: € 7,10 mln.

Samenvatting / openbare besluitenlijst
Na ambtelijke afstemming met de provinciaal toezichthouder voeren wij een aantal technische correcties door in het overzicht van incidentele baten en lasten. Deze correcties hebben geen invloed op onze geactualiseerde begrotingssaldi. De presentatie van het structureel begrotingsevenwicht wijzigt hierdoor wel. Om het structureel begrotingsevenwicht te kunnen borgen, stellen wij voor de financiële voordelen uit de septembercirculaire 2022 nu in ons begrotingsbeeld te verwerken. Na verwerking is het structureel begrotingsevenwicht in de jaarschijven 2022 tot en met 2025 geborgd. En voldoen wij aan een van de voorwaarden om voor repressief begrotingstoezicht in aanmerking te (blijven) komen.

Burgemeester mr. Hans (J.Th.C.M.) Verheijen Burgemeester van Sittard-Gelee	Gemeentesecretaris J.A.M. Heesen

Toelichting voorstel

Aanleiding

Onlangs hebben wij over onze begrotingsvoorbereiding ambtelijk afgestemd met onze provinciaal toezichthouder. Door de toezichthouder zijn opmerkingen gemaakt over de bepaling van ons structureel en reëel begrotingsevenwicht. In het vervolg van dit voorstel gaan we in op de aard van de provinciale reactie, de gevolgen voor ons structureel begrotingsevenwicht (SRE) en de wijze waarop wij voorstellen dit op te lossen.

Afstemming provinciaal toezicht

De reactie van de provincie spitste zich toe op de bepaling van ons structureel begrotingsevenwicht, met name op de bepaling van en de toelichting op onze incidentele baten en lasten. Het gaat hierbij voornamelijk over de wijze waarop tegen onderhoud vastgoed wordt aangekeken. Wij hebben in onze begroting zowel de stortingen als onttrekkingen in de onderhoudsreserve als structurele posten aangemerkt. Een gelijke behandeling als een onderhoudsvoorziening. De toezichthouder heeft aangegeven dat stortingen in de onderhoudsreserve inderdaad structurele lasten zijn, echter de onttrekkingen moeten als een incidentele baat worden bestempeld.

In de brief 'Aandachtspunten begroting 2023', van 15 april, heeft de provincie aangegeven dat in de begrotingsronde 2023 terughoudend wordt omgegaan met correcties op het structureel begrotingssaldo. Desondanks is ons verzocht e.e.a. te corrigeren. Het doorvoeren van deze correcties heeft een nadelige invloed op ons SRE, waardoor er in 2023 een nadelig saldo van € 0,62 mln. ontstaat

We stellen voor dit op te lossen door de voordelige financiële effecten uit de septembercirculaire 2022 mee te nemen, waardoor het SRE in de jaarschijven 2022 t/m 2026 wordt verbeterd. Volgens afspraak met de provincie stellen we voor dit op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel te doen, als 1ste begrotingswijziging. De begroting (boekwerk) hoeft dan niet aangepast te worden. Door deze wijze van verwerken is er geen sprake van een 'systeemwijziging'. De uitwerking van de begroting 2023 is en blijft gebaseerd op de meicirculaire 2022. Dit raadsvoorstel wordt voor de vaststelling van de begroting 2023 geagendeerd om te bereiken dat de startsituatie voor de begroting wordt verbeterd. Agendering na de begrotingsvaststelling betekent vaststelling van een begroting zonder SRE (in 2023). Dit leidt tot opmerkingen in de toezichtsbrief.

Conclusies

- De aanpassingen betreffen een technische presentatiekwestie; zonder invloed op de reguliere begrotingssaldi;
- Aanpassing leidt tot verlaging van de structurele begrotingssaldi, zodanig dat er in 2023 sprake is van nadelig structureel saldo van circa € 0,6 mln. ;
- Oplossing door de voordelige financiële effecten uit de septembercirculaire 2022 nu als een eerste begrotingswijziging mee te nemen, op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel;
- Er zijn geen afzonderlijke maatregelen nodig om tot een voordelig SRE te komen.
- Geen onnodige aanpassingen in het boekwerk programmabegroting 2023, ter voorkoming van fouten en inconsistenties.;
- De bepaling van incidentele baten en lasten is een complexe materie voor iedere gemeente.

- Het blijft oefenen gericht op een juiste toepassing én in afstemming met de provinciaal toezichthouder, waarbij er ook aan de kant van de toezichthouder sprake is van voortschrijdend inzicht.

Financiën

Het doorvoeren van een aantal technische wijzigingen in het overzicht van incidentele baten en lasten (paragraaf 6.4 programmabegroting 2023) en het verwerken van de financiële gevolgen van de septembercirculaire leidt tot aanpassing en/ of aanvulling van onderstaande tabellen uit de programmabegroting 2023.

Tabel actualisatie begrotingssaldi

bedragen x €1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
BIJSTELLING BEGROTINGSBEELD					
Resultaat 2de rapportage 2022	**-4.557**	**-1.267**	**-1.307**	**-337**	**-337**
Verkenning ontwikkeling begrotingsbeeld:					
- Autonome ontwikkelingen	3.802	1.049	6.738	8.960	-8.004
- (Beleids)keuzes	-150	100	-	-	-
SALDI BIJGESTELD BEGROTINGSBEELD	**-905**	**-118**	**5.431**	**8.623**	**-8.341**
Inzet jaarrekeningresultaat 2021	905	118			
ACTUELE BEGROTINGSSALDI	**0**	**0**	**5.431**	**8.623**	**-8.341**
1ste begrotingswijziging septembercirculaire	1.773	1.959	1.829	1.714	7.097
ACTUELE BEGROTINGSSALDI NA VERWERKING 1e WIJZIGING - SEPTEMBERCIRCULAIRE	**1.773**	**1.959**	**7.260**	**10.337**	**-1.244**

Tabel structureel begrotingsevenwicht

bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
STRUCTUREEL EVENWICHT				
Saldo baten en lasten, exclusief mutaties in reserves	-246	7.052	10.425	-6.593
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	129	-1.620	-1.801	-1.749
BEGROTINGSSALDI VOOR BESTEMMING	**-118**	**5.431**	**8.623**	**-8.341**
Correctie incidentele posten:				
- incidentele baten	-10.663	-5.644	-4.093	-2.622
- Incidentele lasten	10.157	5.436	3.474	1.942
STRUCTURELE BEGROTINGSSALDI	**-622**	**5.223**	**8.005**	**-9.022**
1ste begrotingswijziging septembercirculaire	1.959	1.829	1.714	7.097
STRUCTURELE BEGROTINGSSALDI NA VERWERKING 1e WIJZIGING - SEPTEMBERCIRCULAIRE	**1.337**	**7.052**	**9.719**	**-1.925**

Door de technische aanpassingen in het overzicht incidentele baten en lasten wijzigen de begrotingssaldi voor bestemming niet. De structurele begrotingssaldo wijzigen hierdoor wel. In 2023 is er sprake van een nadelig structureel saldo van € 0,62 mln. De structurele saldi in de jaarschijven 2024 en 2025 zijn lager dan in de begroting becijferd, maar nog altijd voordelig. Door de voordelige effecten uit de septembercirculaire 2022 in het begrotingsbeeld te verwerken, stijgen de structurele begrotingssaldi. Het voordelig saldo loopt op van € 1,34 mln. in 2023 tot € 9,72 mln. in 2025. Door de extra toegekende rijksmiddelen in de septembercirculaire 2022 voor de jaarschijf 2026 wordt het nadelig structureel saldo in dit 'ravijnjaar' gereduceerd tot € 1,93 mln.

In de bijlage 'Actualisatie cijfers' worden de aanpassingen in een aantal overzichten uit de programmabegroting 2023 nog eens op een rij gezet. Naast bovenstaande tabellen betreft dit met name de overzichten Incidentele baten en lasten en structurele mutaties in reserves.

Duurzaamheid

In relatie tot de P&C-cyclus in het algemeen en onze financiën in het bijzonder heeft duurzaamheid met name betrekking op voeren van een solide financieel beleid met voldoende veerkracht. Een van de elementen om hier uitvoering aan te geven, is het borgen van structureel begrotingsevenwicht. Door nu de financiële gevolgen uit de septembercirculaire 2022 in ons begrotingsbeeld te verwerken, verstevigen wij onze structurele begrotingssaldi. Structureel begrotingsevenwicht is een van de randvoorwaarden om voor repressief begrotingstoezicht in aanmerking te komen.

Inclusie

In dit voorstel gaat het niet over bereikbaarheid, bruikbaarheid en toegankelijkheid van gebouwen en diensten. Voor zover inclusie betrekking heeft op begrijpelijkheid streven wij er naar, zoals ook in het coalitieakkoord 'Samen zorgvuldig, verbindend doorpakken' aangegeven, om de financiële tabellen en teksten in dit voorstel op een begrijpelijke manier en in duidelijke taal te presenteren.

Kanttekeningen

Afstemming provinciaal toezicht na collegebesluitvorming

We hebben onze provinciale toezichthouders (ambtelijk) vroegtijdig geïnformeerd over de stand van zaken van onze begrotingsvoorbereiding. Vervolgens hebben we voorafgaand aan de collegebesluitvorming de becijfering van ons structureel en reëél evenwicht en onderliggende overzichten ter beoordeling voorgelegd. Het is helaas niet gelukt vóór collegebesluitvorming hierover af te stemmen.

De stijging van het accres komt door hogere loon- en prijsontwikkeling

De stijging van het nominale accres in de septembercirculaire 2022 is bedoeld als compensatie voor loon- en prijsontwikkeling. Ten opzichte van de meicirculaire is deze loon- en prijsontwikkeling met 1% gestegen (van 3,12% naar 4,12 %). In de 4de rapportage 2022 kijken we aan de hand van de ontwikkeling van de invloed van de loon- en prijsontwikkeling op onze begroting of en voor welke omvang we het voordelig resultaat uit het nominaal accres moeten toevoegen aan de stelpost inflatie.

In de 4de rapportage 2022 lichten we de belangrijkste ontwikkelingen uit de septembercirculaire nader toe.

Inzet extra middelen in relatie tot proces kadernota 2023
De behandeling van de kadernota 2023 vindt plaats in het voorjaar 2023. In het raadsvoorstel programmabegroting 2023 hebben wij de overwegingen die hierbij een rol spelen op een rij gezet. Een zorgvuldig proces van voorbereiding moet er toe leiden dat in de kadernota 2023 passend binnen de beschikbare financiële ruimte een integrale afweging plaatsvindt over de inzet van middelen voor nieuwe ontwikkelingen, ambities, intensivering bestaand beleid etc. Wij benadrukken dat de inzet van extra middelen onderdeel blijft van de kadernota 2023.

Daarnaast hebben we in de programmabegroting 2023 aangegeven ons bewust te zijn van de urgentie om steun te bieden aan inwoners, ondernemingen, verenigingen en instellingen die nauwelijks bekomen van de coronacrisis nu hard getroffen worden door de energiecrisis. Voor de inzet van (incidentele) middelen hebben we een aantal onzekerheden geschetst, waarvan de financiële gevolgen nog niet waren te overzien. Bijvoorbeeld de invloed van de steeds verder stijgende energietarieven op onze begroting en de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen, de impact van de af te sluiten CAO op ons salarisgebouw, de nog te verwachten coronagevolgen in het najaar en de komende winter. We hebben deze ontwikkelingen verder gevolgd, waardoor de financiële impact steeds duidelijker wordt. Daarnaast hebben we nu zicht op de financiële effecten uit de septembercirculaire 2022. Dit maakt dat de aangekondigde voorstellen om te anticiperen op de effecten van de diverse crises op bijvoorbeeld verenigingen en instellingen, worden opgenomen in de 4de rapportage 2022.

Planning
In de raadsvergadering van 9/10 november aanstaande worden de 3de rapportage 2022 en de begroting 2023 in samenhang behandeld. Dit voorstel wordt in deze samenhangende behandeling betrokken. De daadwerkelijke besluitvorming vindt plaats aan de hand van afzonderlijke raadsvoorstellen. In de volgorde van besluitvorming wordt dit voorstel geagendeerd vóór de vaststelling van de programmabegroting 2023. Hierdoor verbeteren we de vertreksituatie voor de vaststelling van de begroting en borgen we ons structureel begrotingsevenwicht.

Datum	Wie	Omschrijving
3 november	Raad	Raadsronde
9 en 10 november	Raad	Raadsvergadering

Bijlagen
- Actualisatie begrotingscijfers
- Raadsbesluit
- Begrotingswijziging '1ste begrotingswijziging 2023 – septembercirculaire 2022'

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Gerrie Bruijn, de Telefoon : E-mail : gerrie.debruijn@sittard-geleen.nl Cluster: Dienstverlening Portefeuillehouder: J.G.L.M. Buhler	Reg. nummer : 2873259 Reg. datum : 31 oktober 2022 Reg.nummer(s) bijlagen : --